

Рис. 2. Результати абсолютної успішності груп до проведення проекту і після закінчення проекту

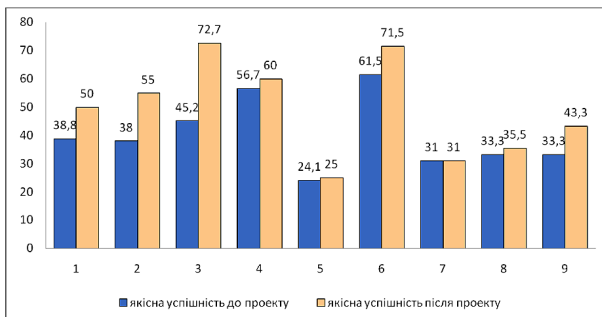


Рис. 3. Результати якісної успішності груп до проведення проекту і після закінчення проекту

\* \* \*

### Petrovich Sergiy. The research trend «Internet of Things» in college

**Summary.** In the article the features trend study «Internet of things» in the extracurricular activities of students of a technical college. The method of extracurricular activities QR-quest with students the first year.

**Keywords:** information and communication technology, Internet of things, QR-quest, class work.

\* \* \*

### Петрович С. Д. Исследование тренда «Интернет вещей» в колледже

**Аннотация.** В статье исследованы особенности изучения тренда «Интернет вещей» в процессе внеклассной работы со студентами технического колледжа. Описана методика проведения внеклассного мероприятия QR-квест со студентами первого года обучения.

**Ключевые слова:** информационно-коммуникационные технологии, интернет вещей, QR-квест, внеклассная работа.

### Література

1. Интернет речей. — Режим доступу : [https://uk.wikipedia.org/wiki/Интернет\\_речей](https://uk.wikipedia.org/wiki/Интернет_речей).
2. Интернет речей. — Режим доступу : <http://ua.euronews.com/2015/01/08/the-internet-of-things-dominates-ces-in-las-vegas/>.
3. Сокол І. М. Квест: метод чи технологія? / І. М. Сокол // Комп'ютер у школі та сім'ї. — 2014. — №2 (114). — С. 28–32.

◆ ◆ ◆

## ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ РИТМІКИ В САНАТОРНІЙ ШКОЛІ ДЛЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ

**Пручинська Мирослава Валеріївна,**

учитель-дефектолог, учитель вищої категорії Київської загальноосвітньої санаторної школи-інтернату І–ІІ ступенів №21, [ngang@meta.ua](mailto:ngang@meta.ua).



Навчання дітей з проблемами розвитку, а особливо дітей з психоневрологічними захворюваннями, на сьогоднішній день — актуальна загальнопедагогічна проблема. Викладання ритміки зумовлено необхідністю здійснення корекції нервово-психічних процесів, поведінки, особистісних реакцій, емоційно-вольових якостей і фізичного розвитку засобами музично-ритмічної діяльності.

Специфічні засоби впливу на учнів властиві ритміці і хореографії. Вони сприяють загальному розвитку школярів, долають відхилення, виправляють недоліки загальної і мовної моторики, розширюють кругозір учнів, їх соціально-побутові орієнтування, корегують пізнавальні психічні функції: сприйняття, пам'ять, увагу, мислення, уяву; виховують позитивні якості особистості: дружелюбність, колективізм, дисциплінованість; активізують творчі здібності, сприяють естетичному вихованню. У ритміці музика й рухи нерозривно пов'язані, тому що ритм — це часова характеристика музичного твору, що створює ілюзію розвитку й руху, стимулює виконання корекційних завдань, є каталізатором усіх рухових актів.

Перед учителем постають такі завдання: навчити дітей керувати м'язовим тонусом; оволодівати основними рухами, ритмом і темпом, стійкістю при виконанні рухів; умінно координувати їх у зв'язку зі змінами музики; виховувати слухове аналітико-синтетичне сприймання; розвивати почуття музичного ритму; формувати уяву, пам'ять, зорову та слухову увагу, удосконалювати музично-естетичні почуття. Отже, під час рухів під музику, регулюються процеси порушення й гальмування в центральній нервовій системі, стимулюється пам'ять, увага, нормалізуються емоційно-вольові процеси.

На думку більшості логопедів, дефектологів, ритміка в сучасній педагогічній роботі, особливо з дітьми з психофізичними проблемами, придбала нову змістовну структуру, нові форми такі, як:

- ритмопластика і ритмічна гімнастика;
- логоритміка (ритмо-мовні фонематичні вправи під музику або шумовий ритмічний супровід);

- психогімнастика під музику;
- коригуючі ігри зі співом;
- корекційні рухливі і пальчикові ігри;
- комунікативні танці;
- хореографічні етюди з предметами і без предметів;
- драматизація;
- пластико-мовний театр;
- пантоміма;
- імпровізація;
- евритмія;
- ритмічний диктант;
- ритмодекламація;
- творчі етюди.

Ці форми і напрями можна назвати синтезом руху — мовлення — музики.

Тому велику перевагу, для реалізації мети і завдань у викладанні сучасного уроку ритміки, учитель має надавати **комп'ютерним, мультимедійним та інформаційним технологіям**.

Аналізуючи результати використання **комп'ютерних технологій** у навчально-виховному процесі, можна стверджувати, що їх застосування надає педагогу низку переваг:

- можливість вийти за межі традиційних методів навчання;
- додаткову мотивацію навчальної діяльності;
- розширення можливостей використання різних аналізаторних систем у процесі роботи;
- створення під час уроку різноманітних ігрових ситуацій;
- формування у дитини навичок самоконтролю;
- розвиток загальної і дрібної моторики.

**Комп'ютерні** технології поєднують у собі *відео, анімацію, графіку, звук*. Грамотне використання комп'ютера допомагає вирішити дефіцит наочного приладдя, оптимізувати процеси розуміння й запам'ятовування навчального матеріалу, а головне, суттєво підвищити інтерес до такого предмету як «Ритміка». Попри це, фрагменти уроків, на яких використовуються мультимедійні технології, відображають один з головних принципів створення сучасного уроку — принцип фасцинації (принцип привабливості).

Використання **мультимедійних** технологій сприяє створенню *ситуацій зацікавленості*, підвищує інтерес до навчальної діяльності і якість освіти. Найважливіша з умов, що сприяє виникненню зацікавленого ставлення до ритмічного танцю — мотивація навчально-пізнавальної діяльності школярів, а також їх активні свідомі дії, спрямовані на освоєння матеріалу.

Сьогодні запроваджено інноваційні форми навчання для дітей з психофізичними порушеннями, які передбачають використання **інформаційних технологій** як основних засобів навчання. Одним із них є апаратно-програмний методичний комплекс «Живий звук». Комп'ютерний комплекс складається з ряду модулів та призначений для ефективного розвитку мовлення й когнітивних навичок (мислення, уваги, пам'яті), що притаманні дітям, які мають психофізичні захворювання.

Застосовуючи модуль «Водоспад», можна використати систему тренувальних музично-ритмічних

вправ відомого швейцарського музиканта-педагога Е. Жака Далькроза. Ці вправи розвивають пам'ять, музичний слух, увагу, пластичність, ритмічність. Він вважав, що ці вміння треба розвивати якомога раніше в доступній для дітей формі. На перше місце Далькроз ставив гру, «як природну діяльність, у процесі якої дитина пізнає життя і найменше стомлюється, тому інтерес і увага в грі тримаються довше, ніж у спеціальних вправах». Вся система Жака Далькроза стала засобом боротьби з аритмією, психозом, нервовою нестійкістю, проблемами з дихальними шляхами, у лікувально-профілактичних цілях у дітей, які потребують рухової і мовної реабілітації.

Велике значення у ритміці надається пластичній і музичній імпровізації, тобто **психогімнастиці**. Під час її виконання не обійтись без модуля «Прояв емоцій». Саме вона сприяє розвитку адекватних емоцій, правильній міміці, розкриттю ігрового або музичного образу, коригує навантаження на емоції і рухову активність дітей, сприяє своєчасному переключенню дитини з одного виду діяльності на інший.

Методи і прийоми в цьому напрямку досить різноманітні:

- мімічні етюди;
- ігри на емоції;
- ігри на увагу;
- слухання музики;
- етюди на тему;
- етюди-діалоги;
- вправи з уявними предметами;
- дихальні вправи;
- релаксація.

Так, наприклад, досить цікаво проходить емоційне спілкування — гра під час споглядання серії дій за сюжетом «Риболовля» і «Добраніч» (рис. 1).



Рис. 1

Одна з нових форм організації занять — **ритмопластика**. У цьому блоці використовуємо модуль «Звук природи», «Тварини» (рис. 2) та методичку А. І. Буреніної «Ритмічна мозаїка», яка розкриває новий шлях розвитку дітей — *від наслідування до самостійної творчості*.

В останні роки розширюються і все більше використовуються в роботі з дітьми ідеї і методи виховання Вальдорфської педагогіки. Одним з таких напрямків стала **евритмія** — мистецтво руху й один з методів гармонійного розвитку дитини.

Так само, як ритм звучить у мові й у музиці, він може бути виражений у евритмічному русі безпосередньо ногами, руками, пальцями. Тому саме тут застосовується модуль «Малюнок словник» (рис. 3), де поступово діти навчаються все більше і більше проявляти себе в навколишньому світі, пробуджуватися для всього звучного.





Рис. 2

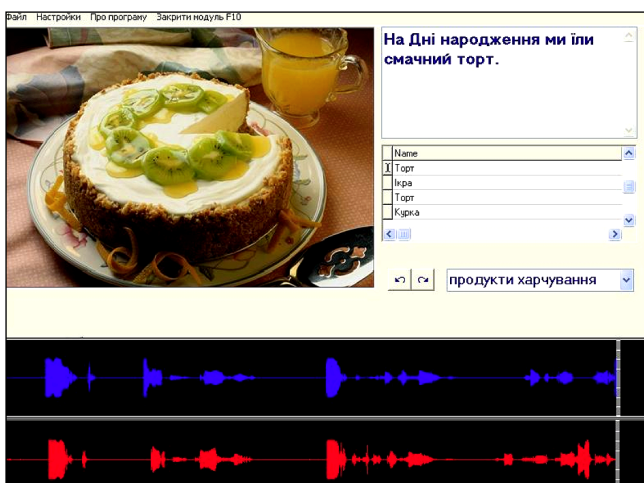


Рис. 3

Широке поширення одержала і така форма, як **логоритміка**. Через чіткі ритмо-мовні фонематичні вправи, які сприяють розвитку і корекції мови, фонематичного слуху дитини; формують апарат артикуляції, правильне інтонування і акцентування; удосконалюють вільну мову, активне спілкування. Саме тут користуємося модулем «Профіль» (рис. 4). Логоритмічні ігри і вправи супроводжуються музикою з чітко вираженим ритмом: ударними народними або шумовими інструментами. Вони задають чіткий темп-ритм і його зміну.

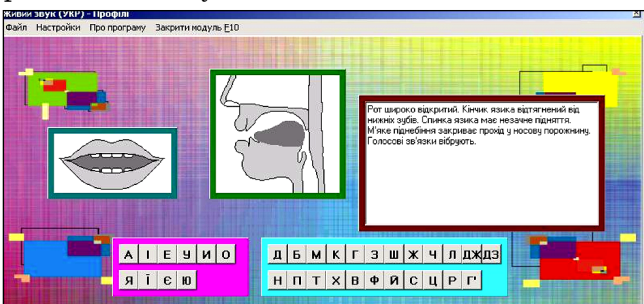


Рис. 4

Як продовження можна провести ритмічний диктант, ритмічне «відлуння», пальчиковий акомпанемент, «танці» рук, хлопки, притупування, удари пальчиком, олівців тощо.

Обов'язковим завершенням є релаксаційні вправи, що сприяють зняттю м'язового й емоційного напруження, і в цьому мені допомагає модуль «Будинок».

На заняттях дуже важливо зацікавити дітей, викликати у них бажання займатися. Для цього необхідно використовувати цікаві методичні прийоми, форми, які допомагають розв'язати поставлені завдання.



Процес творчості безмежний — виникають нові ідеї, виразні образи. Діти, що не мають можливості реалізувати себе в багатьох інших видах діяльності, виражають себе у творчості, вчать жити в суспільстві, спілкуватися з оточуючими, стають більш доброзичливими і чуйними.



**Урок ритміки в підготовчому класі**

(з використанням слухомовленнєвого тренажера «Живий звук» НПП «ВАБОС»)

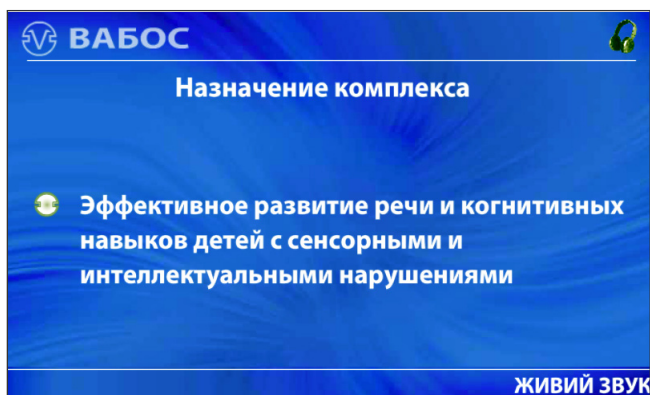
**Тема уроку:** Спеціальні ритмічні вправи. **Простий приставний крок. Елементи сучасного танцю**  
**Тип уроку:** комбінований.

**Мета:** лати учням необхідні рухові навички, захопити, всебічний розвиток дитини, розвиток музичальності і ритму, формування творчих здібностей і розвиток індивідуальних якостей засобами музики і ритмічних рухів.

Розвиток творчого потенціалу дитини, виховання національної самосвідомості через залучення до танцю, виховання музично-рухової культури. Сприяти гармонійному розвитку душі і тіла дитини.

**Завдання:**

- розвивати почуття ритму;
- вчити слухати музику, сприймати її зміст;
- відтворювати в рухах її характер;
- сприяти формуванню виразності рухів, образності у виконанні;
- прищеплювати учням культуру спілкування між собою.



**Форми роботи:** групова, парна, ігрова.

**Обладнання та джерела інформації:**

- АПМКК «Живий звук»;
- мультимедійний комплекс;
- аудіозаписи;
- презентації.

**Методи навчання:** практичний, словесний.

**Структура уроку**

**I. Організаційний момент**

Організований вхід дітей до класу, шикування в лінію, уклін-вітання хлопчиків, уклін-вітання дівчаток.

**II. Актуалізація опорних знань** (розминка на середині залу). Маршрутування по колу під музику з ритмічним промовлянням тексту.

**Ритмічні вправи:**

**1. Розігрів всіх груп м'язів; пальчикова гімнастика, кінезіологічні вправи,** які допомагають урізноманітнити урок, сприяють всебічному розвитку дитячої особистості, поліпшують увагу й пам'ять, формують просторові уявлення.



**2. Вправи на розвиток уваги**

Під слова пісні учитель показує спочатку правильні предмети і рухи, які згадуються у тексті. Потім він починає плутати дітей неправильними рухами, діти, у свою чергу, повинні правильно зробити все, щочують.

**Музичний супровід:** пісня з мультфільму «Фіксики» (відтворення фрагменту мультфільму на екрані мультимедійної системи).

**3. Вправи на орієнтування у просторі**

Діти стають в коло посередині залу, виконуючи нескладні рухи, які говорить вчитель.

**4. Психогімнастика**

Використання АПМКК «Живий звук». Модуль «Звуки природи» і «Прояв емоцій», що запобігають емоційним розладам у дитини шляхом зняття психічного напруження, сприяють розвитку кращого розу-

міння себе і навколишнього світу, створюють можливості для самовираження особистості.

Учитель знайомить дітей із голосами птахів і тварин за характерними ознаками голосу. Потім загадує загадки, які діти повинні відгадати.

**Наприклад:**

«Хоч годинника не має,  
Вранці нас він піднімає.  
Кожен прокидається,  
З сонечком вітається  
(Півень)»

Якщо загадка розгадана правильно, АПМКК «Живий звук» відтворює голос півня.

**III. Основна частина.** Вивчення нових танцювальних рухів. Простий приставний крок.

Учитель показує новий рух. Коли рух вивчено, він стає маленькою танцювальною комбінацією, яка, у свою чергу, є частиною одного з намічених для вивчення танцю.

**Динамічна пауза**

**Логоритмічна хвилинка «Черепашка»**

Діти із задоволенням рухаються і співають під музичний супровід «Черепашка» слова і музика Г. Чубач.

«Черепашка-аха-аха  
У воді сиділа-їла,  
Черепашка-аха-аха  
Свої ніжки мила, мила»

**Розучування танцю.**

Побудова танцювальної композиції на основі вивченого руху. Учитель на комп'ютері показує сучасний танок, діти впізнають рухи, які вони вже вивчили попередньо.

**IV. Заключна частина**

У кінці уроку обов'язково проводяться релаксаційні вправи для зняття психічного напруження.

**V. Підведення підсумків**

**Техніка «Мікрофон»**

Що вам найбільше сподобалось на уроці?

Чого ви навчилися на уроці?

Які труднощі виникли?

Чи знадобляться здобуті навички вам у подальшому житті?

### Література

1. Програма «Хореографія», схвалена Науково-методичною радою з питань освіти МОН України (протокол №12 від 20.11.2013).
2. Бондаренко Л. А. Ритміка і танець у 1–3 класах загальноосвітньої школи / Л. А. Бондаренко. — К. : Музична Україна, 1972. — 149 с.
3. Живий звук : інстр.-метод. посіб. / Б. С. Мороз, В. П. Овсяник, К. В. Луцько та ін., за ред. : В. В. Засенка, А. А. Колупаєвої. — К. : О. Т. Ростунов, 2011. — 288 с.
4. Араkelова І. Д. Використання інформаційно-комунікативних технологій для створення сучасного мультимедійного уроку музичного мистецтва [Електронний ресурс]. — Режим доступу : [http://gusosh.moy.su/blog/praktichno\\_metodichnij\\_rajonnij\\_seminar\\_vchiteliv\\_muzichnogo\\_mistectva/2012-03-19-3](http://gusosh.moy.su/blog/praktichno_metodichnij_rajonnij_seminar_vchiteliv_muzichnogo_mistectva/2012-03-19-3).
5. Руднева С. Д., Фиш Э. М. Ритмика. Музыкальное движение. — М. : Просвещение, 1972. — 218 с.
6. Франио Г. С. Роль ритмики в эстетическом воспитании детей / Г. С. Франио. — М. : Советский композитор, 1989. — 104 с.
7. Музыкально-двигательные упражнения в детском саду : книга для воспитателя и музыкального руководителя детского сада / [сост. Е. П. Раевская, С. Д. Руднева, Г. Н. Соколова, З. Н. Ушакова, В. Г. Царькова]. — 3-е изд., дораб. — М. : Просвещение, 1991. — 221 с.